

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0296

Spodbujanje enakosti spolov v izobraževanju in karierah na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2021 o spodbujanju enakosti spolov v izobraževanju in karierah na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (2019/2164(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji ter člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost (COM(2016)0381),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 1. julija 2020 z naslovom Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (COM(2020)0274),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2020 z naslovom Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027 – Novi temelji za izobraževanje in usposabljanje v digitalni dobi (COM(2020)0624),
- ob upoštevanju študije Evropskega inštituta za enakost spolov z dne 10. avgusta 2017 o gospodarskih koristih enakosti spolov v EU: kako enakost spolov pri izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike vodi h gospodarski rasti,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. septembra 2015 o poklicni poti žensk na znanstvenem in akademskem področju ter obstoječih steklenih stropih¹,
- ob upoštevanju strateškega okvira za evropsko politično sodelovanje v izobraževanju in

¹ UL C 316, 22.9.2017, str. 173.

usposabljanju za leto 2020,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o uporabi Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o krepitvi vloge in položaja žensk in deklet s pomočjo digitalnega sektorja³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o zapolnitvi digitalnega razkoraka med spoloma: udeležba žensk v digitalnem gospodarstvu⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 6. decembra 2018 o enakosti spolov, mladih in digitalizaciji,
- ob upoštevanju študije z naslovom *Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality* (Izobraževanje in zaposlovanje žensk v znanosti, tehnologiji in digitalnem gospodarstvu, vključno z umetno inteligenco in njenim vplivom na enakost spolov), ki jo je 15. aprila 2020 objavil generalni direktorat za notranjo politiko⁵,
- ob upoštevanju študije z naslovom *Women in the Digital Age* (Ženske v digitalni dobi)⁶,
- ob upoštevanju mednarodnega dneva žensk in deklet v znanosti OZN, ki se obeležuje vsako leto 11. februarja in katerega namen je ženskam in dekletom zagotoviti popoln in enak dostop do znanosti in njihovo udeležbo v znanosti ter nadalje doseči enakost spolov in krepitev vloge žensk in deklet,
- ob upoštevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ki je začela veljati leta 2016 ter zlasti cilja trajnostnega razvoja št. 5 o enakosti spolov,
- ob upoštevanju preglednice Komisije o ženskah na digitalnem področju za leto 2020,
- ob upoštevanju poročila Evropskega inštituta za enakost spolov za leto 2020 o indeksu

¹ UL C 349, 17.10.2017, str. 56.

² UL C 66, 21.2.2018, str. 44.

³ UL C 390, 18.11.2019, str. 28.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0026.

⁵ Študija – *Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality* (Izobraževanje in zaposlovanje žensk v znanosti, tehnologiji in digitalnem gospodarstvu, vključno z umetno inteligenco in njenim vplivom na enakost spolov), Evropski parlament, generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor C – državljanske pravice in ustavne zadeve, 15. april 2020.

⁶ Študija, ki jo je za Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo pri Evropski komisiji pripravil iclaves.

enakosti spolov,

- ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979, zlasti člena 11,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0163/2021),
- A. ker je enakost spolov temeljna vrednota in ključni cilj EU ter osnovni pogoj, ki ženskam in dekletom omogoča, da v celoti uživajo človekove pravice, in je bistvena za krepitev njihove vloge, razvoj njihovega celotnega potenciala in vzpostavitev trajnostne in vključujoče družbe; ker ima diskriminacija, s katero se soočajo ženske zaradi spola, stereotipov in neenakosti, skupaj s presečno diskriminacijo, številne škodljive družbene in gospodarske posledice, vključno z zmanjšanjem potencialnih prednosti za javni sektor in podjetja na področju raziskav in inovacij ter za splošni gospodarski razvoj; ker se lahko s povečanjem prepoznavnosti žensk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter njihovih poklicnih prispevkov vzpostavijo uspešni modeli, ki jim je treba slediti, da bi se na koncu povečala vključenost in krepila preobrazba in inovacije v naših družbah v korist širše javnosti; ker se bo z odpravo starih vzorcev spodbujala enakost spolov; ker bi ženske lahko imele ključno vlogo pri zapolnjevanju pomanjkanja delavcev na trgu dela EU;
- B. ker se EU sooča z neprimerljivim pomanjkanjem žensk pri zaposlovanju in v izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, zlasti glede na to, da ženske predstavljajo 52 % evropskega prebivalstva in 57,7 % diplomantov terciarnega izobraževanja v EU¹, vendar le dve petini znanstvenikov in inženirjev²; ker so ženske premalo zastopane na vseh ravneh v digitalnem sektorju v Evropi – od študentov (32 % na dodiplomski, magistrski ali enakovredni ravni) do najvišjih akademskih položajev (15 %) na večini naravoslovnih, inženirskih in vodstvenih področij ter na višjih hierarhičnih ravneh – tudi v sektorjih, kjer prevladujejo, kot je izobraževanje; ker so spolni stereotipi resna prepreka za enakost med študenti in študentkami že pri izobraževanju in dodatno povečujejo razlike med spoloma v sektorju delovnih mest na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, kar resno ovira enakost med ženskami in moškimi; ker je vrzel največja pri specialističnih znanjih in spretnostih ter zaposlovanju na področju IKT v EU, kjer je le 18 % žensk³, med diplomanti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, od katerih je le 36 % žensk, in v digitalnem sektorju, kjer je več kot trikrat več moških kot žensk; ker je visoka stopnja segregacije po spolu med študenti in diplomanti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike podlaga za prihodnjo segregacijo po spolu v poklicih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; ker zelo malo najstnic v državah članicah (manj kot 3 %)

¹ Eurostat, Statistični podatki o visokošolskem izobraževanju, pridobljeni septembra 2020.

² Eurostat, Človeški viri v znanosti in tehnologiji, letni povprečni podatki za obdobje 2016–2020.

³ Evropska komisija: pregled stanja o ženskah na digitalnem področju v letu 2020.

izraža zanimanje, da bi pri 30 letih delale kot strokovnjakinje na področju IKT¹; ker ženske iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij še posebej težko prodrejo v sektor naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; ker kljub pozitivnemu trendu vključevanja in zanimanja deklet za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ti deleži še vedno niso zadostni; ker se odnos do področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike med dečki in deklicami v okviru osnovnošolske izobrazbe ne razlikuje, v številnih primerih pa deklice na tem področju ter pri nalogah, povezanih z IKT, presegajo dečke²; ker akademska uspešnost ne upravičuje razlik med spoloma pri predmetih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike pri visokošolskem izobraževanju, saj imajo dekleta in fantje podobne rezultate v naravoslovju in matematiki v srednješolskem izobraževanju; ker pa se dekleta bojijo, da bodo na poklicni poti, povezani z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, manj uspešne kot fantje, zaradi česar so ženske manj samozavestne glede svojih digitalnih znanj in spretnosti; ker so družbene norme in pričakovanja glede izbire poklica odvisno od spola, ki se pogosto krepijo z izobraževalnimi vsebinami in učnimi načrti, med dejavniki za spolno segregacijo v visokošolskem izobraževanju;

- C. ker lahko imajo ženske, ki diplomirajo iz področij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, težave pri iskanju mesta v sektorju zaposlovanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter je manj verjetno, da bodo začele delati v poklicih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ali da bodo ostale v njih kot moški zaradi različnih ovir, kot so spolni stereotipi, delovna mesta, na katerih prevladujejo moški, diskriminacija in predsodki, zavedna in nezavedna pristranskost, spolno nadlegovanje, negativno delovno okolje ter pomanjkanje ženskih vzornic in mentoric; ker bi se lahko z zmanjšanjem vrzeli med spoloma pri izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike povečala zaposlenost in produktivnost žensk ter zmanjšala poklicna segregacija, kar bi na koncu spodbudilo gospodarsko rast zaradi večje produktivnosti in večjega obsega dela; ker bi odprava vrzeli med spoloma pri poklicnih poteh na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike prispevala k povečanju BDP na prebivalca v EU za 2,2 % na 3,0 % do leta 2050³; ker bi odprava vrzeli med spoloma pri poklicnih poteh na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike pomenila napredovanje proti enakosti spolov in uresničitvi človekovih pravic žensk in deklet ter bi pozitivno vplivala na zmanjšanje razlik v plačah in pokojninah med spoloma;

¹ International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA), *International Computer and Information Literacy Study 2018* (Mednarodna študija računalniške in informacijske pismenosti 2018).

² O’Dea, R. E., Lagisz, M., Jennions, M. D. in drugi, *Gender differences in individual variation in academic grades fail to fit expected patterns for STEM* (Razlike med spoloma pri individualnih razlikah pri akademskih ocenah ne ustrezajo pričakovanim vzorcem za STEM), *Nature Communications* 9, 3777, 2018.

³ Evropski inštitut za enakost spolov, *Economic benefits of gender equality in the EU: How gender equality in STEM education leads to economic growth* (Gospodarske koristi enakosti spolov v EU: kako enakost spolov pri izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike vodi h gospodarski rasti), 2017.

- D. ker naj bi se po podatkih raziskave Agencije EU za temeljne pravice¹ 55 % žensk v EU od 15. leta starosti soočalo s spolnim nadlegovanjem, 14 % žensk pa je po 15. letu doživelo kibernetško nadlegovanje; ker so bile številne ženske žrtve novih oblik kibernetškega nasilja med pandemijo covid-19, kot sta spolno in psihično nadlegovanje na spletu; ker so nujno potrebni ukrepi za obravnavanje teh novih oblik spolnega in psihičnega nadlegovanja; ker se pogosto poroča o primerih spolnega nadlegovanja v izobraževalnih ustanovah s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, tudi v šolah, na univerzah in na delovnih mestih, zaradi česar so ženske iz tega sektorja še dodatno izključene;
- E. ker je slaba zastopanost žensk, ki delajo na področju inovativnih tehnologij, kot je umetna inteligenca, zaskrbljujoča, saj lahko negativno vpliva na zasnovo, razvoj in uporabo teh tehnologij in povzroči ponavljanje obstoječih diskriminatorskih praks in stereotipov ter razvoj „spolno pristranskih algoritmov“; ker prizadevanja za odpravo spolne pristranskosti, stereotipov in neenakosti v digitalnem sektorju niso zadostna; ker je vrzel med spoloma prisotna na vseh področjih digitalne tehnologije, zlasti v zvezi z umetno inteligenco in kibernetško varnostjo, s čimer se bo v bližnji prihodnosti krepil razvoj digitalnega sektorja, naklonjenega moškim; ker je za odpravo teh pristranskosti potreben razvoj jasnih zahtev glede etike in preglednosti; ker lahko nepopolni in netočni sklopi podatkov in pomanjkanje podatkov, razčlenjenih po spolu, izkrivljajo obdelavo in utemeljitev v sistemih umetne inteligence in dodatno ogrozijo doseganje enakosti spolov v družbi; ker bi bilo treba ustrezno upoštevati tudi edinstvene okoliščine evropskih malih in srednjih podjetij s posebnim poudarkom na njihovi velikosti, zmožnosti za izpolnjevanje novih zahtev in potencialu, ki ga imajo, da so dragoceni vir, da se dekletom, ženskam in voditeljicam omogoči spodbujanje enakosti spolov v izobraževanju in pri poklicnih poteh na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, in prispevajo k temu;
- F. ker so nove tehnologije, ki so pristranske glede na spol, etnično pripadnost, raso, barvo kože, jezik, vero ali nacionalno ali socialno poreklo, predvsem posledica nerazčlenjenih podatkov, pomanjkanja znanja na kraju samem in neupoštevanja vidika spola v raziskavah, kar lahko ima škodljive posledice za zdravje in dobro počutje žensk, zlasti tistih, ki se soočajo s presečno diskriminacijo, in za varnost izdelkov ter lahko negativno vpliva na osebni in poklicni razvoj žensk²;
- G. ker lahko učitelji in starši z odvrčanjem deklet od izbire in nadaljevanja študija in poklicne poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, utrdijo spolne stereotipe; ker spolni stereotipi močno vplivajo na izbiro predmetov; ker kulturno pogojeno odvrčanje ter premajhna ozaveščenost in spodbujanje vzornic ovirajo in negativno vplivajo na priložnosti, ki jih imajo dekleta in ženske pri študiju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, pri povezanih poklicnih poteh in digitalnem podjetništvu, ter lahko vodijo v diskriminacijo in manj priložnosti za ženske na trgu dela; ker je treba več pozornosti nameniti dejavnikom, ki spodbujajo zanimanje deklet za naravoslovne, tehnološke, inženirske in matematične študijske

¹ Agencija EU za temeljne pravice, *Violence against women: an EU-wide survey* (Nasilje nad ženskami: vseevropska raziskava), 2014.

² Poročilo strokovne skupine „Innovation through gender“, *Gendered Innovations: How Gender Analysis Contributes to Research* (Spolno osnovane inovacije: kako analiza spolov prispeva k raziskavam), Generalni direktorat za raziskave in inovacije, Evropska komisija, 2013.

smeri, z njimi povezane poklicne poti in digitalno podjetništvo ter pripomorejo k temu zanimanju, na primer s promoviranjem vzornic, učiteljev mentorjev in spodbujanja vrstniških skupin ter razvijanjem ustvarjalnosti in omogočanjem praktičnih izkušenj;

- H. ker bo kriza zaradi covida-19 verjetno trajno spremenila življenje v Evropi in vplivala na večino vidikov življenja ljudi, način opravljanja dela ter način študija in učenja, pri čemer bo imela digitalizacija pomembno vlogo; ker se zaradi covida-19 v času, ko so digitalne spretnosti bolj kot kdaj koli prej potrebne za delo, študij ali ohranjanje povezanosti, tudi povečuje digitalni razkorak med spoloma¹; ker hitra digitalna preobrazba ponuja številne priložnosti za spremembo vzorcev zaposlovanja, ki temeljijo na spolu, na številnih področjih pa lahko tudi nesorazmerno vpliva na zaposlovanje žensk; ker so ženske prisiljene prevzeti večji delež obveznosti v zvezi s starševstvom ali družino kot moški, zato bi morali vsi predlagani ukrepi upoštevati možnost uspešnega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja žensk, tako da bi se v ta področja vključili moški; ker bodo meje med poklicnim in družinskim življenjem zaradi dela na daljavo vse manj jasne, ženske pa bi morale nositi največje breme usklajevanja kariere z dolžnostmi skrbi za družino;
- I. ker je treba še naprej spodbujati politike za povečanje udeležbe žensk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter umetne inteligence in sprejeti pristop na več ravneh za odpravo vrzeli med spoloma na vseh ravneh izobraževanja in zaposlovanja v digitalnem sektorju; ker je le malo držav članic vključilo določbe o enakosti spolov na področju raziskav in inovacij, napredek pri vključevanju načela enakosti spolov v nacionalne raziskovalne programe pa je počasen;
- J. ker je treba spodbujati in podpirati večje podjetništvo med ženskami ter razvijati okolje, v katerem lahko podjetnice uspevajo in se spodbuja podjetništvo; ker podatki o podjetništvu v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter informacijske in komunikacijske tehnologije kažejo na še večjo marginalizacijo žensk; ker je vrzel med spoloma v zagonskih podjetjih in naložbah tveganega kapitala podobno izrazita; ker dekleta v srednji šoli in na univerzi običajno vpišejo manj predmetov s področja IKT in naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, zato na teh področjih dela veliko manj žensk, prav tako pa je manj ustanoviteljic in lastnic zasebnih podjetij in zagonskih podjetij; ker je med ustanovitelji zagonskih podjetij le 17 % žensk; ker zagonska podjetja v lasti žensk v povprečju prejmejo 23 % manj sredstev kot tista, ki jih vodijo moški; ker je 30 % vseh podjetnikov v Evropi žensk, a prejmejo le 2 % razpoložljivih nebančnih finančnih sredstev²; ker se zdi, da je ta številka v luči pandemije padla na 1 %;

Splošne opombe

1. meni, da je glede na precejšnjo razliko v plačilu med spoloma v EU, dejstvo, da bodo ženske verjetno imele nizko plačo in opravljale službe s skrajšanim delovnim časom ter imele drugače prekarne zaposlitve, naraščajoče povpraševanje po strokovnih delavcih s področij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter pomen poklicnih poti

¹ Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), *Bridging the digital gender divide: include, upskill, innovate* (Premostitev digitalnega razkoraka med spoloma: vključevanje, izpopolnjevanje, inovacije), 2018.

² Evropska komisija in Evropska investicijska banka, *Funding women entrepreneurs: How to empower growth* (Financiranje podjetnic: kako okrepiti rast), 2018.

na teh področjih za prihodnost evropskega gospodarstva povečanje deleža žensk v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ključnega pomena za uresničevanje pravic in potenciala žensk ter za izgradnjo bolj trajnostnega in vključujočega gospodarstva in družbe z znanstvenimi, digitalnimi in tehnološkimi inovacijami; poudarja, da je visoka raven znanj in spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ključnega pomena za proces inovacij na najnaprednejših področjih informacijsko-komunikacijske tehnologije, kot sta umetna inteligenca in kibernetna varnost, ter bo vse pomembnejša za konkurenčnost EU na svetovnih trgih; zato poudarja, da lahko polni potencial spretnosti, znanja in kvalifikacij žensk na teh področjih pomaga spodbuditi evropsko gospodarstvo in podpreti cilje, opredeljene v različnih politikah EU, zlasti v evropskem zelenem dogovoru in digitalni agendi;

2. ponavlja, da bi moral biti glavni cilj odprava vseh ovir, zlasti socialno-kulturnih, psiholoških in pedagoških ovir, ki omejujejo interese, želje in izbire žensk in deklet, vključno s spolnimi stereotipi, diskriminacijo na podlagi spola ter kombinacijo bioloških in socialnih dejavnikov, zlasti materinstva in najbolj odločilnih obdobj na poklicni poti žensk, brez ogrožanja svobode žensk pri odločanju; spodbuja države članice, naj v ustreznih nacionalnih ali regionalnih akcijskih načrtih ali strategijah za enakost spolov z ustreznimi spodbudami motivirajo ženske in dekleta pri študiju in na poklicni poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; meni, da bi moral biti cilj teh akcijskih načrtov ali strategij med drugim povečati enakost spolov z osredotočanjem na odpravo spolnih stereotipov, olajšanje dostopa do izobraževanja in kvalifikacij, boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, enake možnosti, zagotavljanje zdravega in varnega delovnega okolja in okolja za študij za ženske, nediskriminacijo na trgu dela, ozaveščanje o spolnih predsodkih in stereotipih v vseh sektorjih, povezanih z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, uvedbo obveznih politik preglednosti plačil, izvajanje ničelne tolerance do spolnega nadlegovanja in povečevanje prepoznavnosti ženskih vzornic;
3. ponavlja, da spolni stereotipi, kulturno pogojeno odvracanje ter premajhna ozaveščenost in spodbujanje vzornic ovirajo in negativno vplivajo na priložnosti, ki jih imajo dekleta in ženske pri študiju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, na povezanih poklicnih poteh in pri digitalnem podjetništvu, ter lahko vodijo v diskriminacijo in manj priložnosti za ženske na trgu dela;
4. ponovno potrjuje pomen vključevanja ozaveščenosti o pristranskosti glede na spol v vse ustrezne sektorje, vključno z začetnim in stalnim usposabljanjem učiteljev; poudarja, da je treba obravnavati strukturne ovire, kot so socialno-ekonomske prikrajsanosti ter negativno delovno okolje in pogoji za ženske, ki dekletom in ženskam preprečujejo vstop na področje, kjer prevladujejo moški, in da je treba povečati prepoznavnost doslej podcenjenih vzornic, da bi spodbudili ženske in dekleta; poziva Komisijo, naj uvede in podpre kampanje ozaveščanja ter druge programe in pobude za zmanjšanje teh ovir v akademskem svetu; poudarja, da bi ukrepi za enakost spolov, kot so odprava spolnih stereotipov v izobraževanju, ozaveščanje, promocija predmetov naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike za dekleta in ženske ter poklicno usmerjanje, pri katerem bi se dekleta spodbujalo, da razmišljajo o študiju na področjih, kjer prevladujejo moški, povečali število žensk, ki diplomirajo iz predmetov na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;
5. poziva države članice, naj se borijo proti segmentaciji trga dela po spolu pri poklicnih

poteh na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike z vlaganjem v formalno, priložnostno in neformalno izobraževanje ter vseživljenjsko učenje in poklicno usposabljanje za ženske, da bi jim zagotovili dostop do visokokakovostnih delovnih mest in možnosti za prekvalifikacijo in strokovno izpopolnjevanje za potrebe na trgu dela v prihodnosti, in prekinajo začarani krog segregacije dela po spolu; poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo politične ukrepe, ki bodo v celoti vključevali razsežnost spola, s kampanjami ozaveščanja, usposabljanjem, šolskimi učnimi načrti in zlasti poklicnim usmerjanjem, da bi spodbudili podjetništvo, naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo in matematiko ter digitalno izobraževanje za dekleta že od zgodnjega otroštva in bi odpravili obstoječe stereotipe na področju izobraževanja in zagotovili, da bo več žensk prišlo v sektorje v razvoju in dobro plačane sektorje; poudarja, da je treba vključiti medije, vključno z družbenimi mediji, da bi spodbudili uporabo vključujočega jezika in preprečili stereotipe, ki vodijo k oblikovanju mnenj proti udeležbi deklet in njihovemu zanimanju za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva k izboljšanju zmogljivosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter zagotavljanju enakega dostopa do njih; poziva k posebnim štipendijam za dekleta in ženske, ki želijo nadaljevati poklicno pot v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;

6. poziva Komisijo in države članice, naj posebej upoštevajo položaj žensk in deklet iz prikrajšanih socialno-ekonomskih okolij, kot so invalidne osebe ali tiste, ki živijo v najbolj oddaljenih regijah ali na podeželju, ženske v revščini, matere samohranilke, študentke v negotovem položaju, migrantke in Rominje, ter jim zagotovijo popoln dostop do digitalnega izobraževanja in vključitev vanj ter poklicne poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, da se prepreči povečanje digitalnega razkoraka; poziva Komisijo in države članice, naj pri oblikovanju svojih akcijskih načrtov namenijo posebno pozornost presečni diskriminaciji in predsodkom zaradi etnične pripadnosti, vere, spolne usmerjenosti, starosti ali invalidnosti; poziva Komisijo in države članice, naj zberejo primerljive in usklajene podatke za spremljanje napredka žensk iz različnih socialno-ekonomskih okolij ali drugačnega rasnega in etničnega porekla na vseh ravneh izobraževanja, tudi v zvezi z njihovimi izbirami poklicne poti in razvojem, pri čemer naj se osredotočijo na neenakosti v naravoslovju, tehnologiji, inženirstvu in matematiki ter v digitalnem sektorju, kar bo pripomoglo k spremljanju učinka politik in deležnikom omogočilo, da prepoznajo pomanjkljivosti in temeljne vzroke zanje; poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami, da bi razširili kazalnike, ki se uporabljajo za pregled stanja o ženskah na digitalnem področju, tako da bodo vključevali informacije in podatke o ženskah v izobraževanju in poklicih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ter naj razvije sklop orodij, ki bo vključeval metodologije, kazalnike in okvire za pripravo natančnejših podatkov in izboljšanje uporabe obstoječih informacij;
7. poziva države članice, naj v celoti podprejo pobude Komisije za ozaveščanje o digitalnih priložnostih, kot so pristop „ni okrogle mize brez žensk“, evropski teden programiranja, koalicije za digitalno pismenost in delovna mesta, nagrada EU za inovatorke, pobude #SaferInternet4EU po vsej Evropi in program znanj in spretnosti za Evropo;

Izobraževanje

8. pozdravlja akcijski načrt za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027 in njegove ukrepe za spodbujanje udeležbe žensk na področju naravoslovja, tehnologije,

inženirstva in matematike ter upa, da bo prispeval k razvoju privlačnejših in ustvarjalnejših načinov za spodbujanje deklet k študiju s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter za krepitev samozavesti žensk v zvezi z njihovimi digitalnimi spretnostmi; poudarja, da je med diplomanti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike le 36 % deklet¹, čeprav so na področju digitalne pismenosti uspešnejše od fantov²; poudarja, da imajo dekleta, ki asimilirajo spolne stereotipe, nižjo stopnjo samoučinkovitosti in manj zaupanja v svoje sposobnosti kot fantje ter da samoučinkovitost močno vpliva tako na rezultate izobraževanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike kot na želje po poklicnih poteh na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poudarja, da se zdi, da dekleta s starostjo izgubljajo zanimanje za predmete naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, kar kaže, je treba ukrepati že v predšolskem obdobju in v osnovni šoli, da bi ohranili zanimanje deklet za ta področja in se borili proti škodljivim stereotipom o vlogi spolov za dekleta in fante; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo nove kanale za povezovanje z dekleti in zagotovijo, da bo digitalno izobraževanje doseglo vse, učitelje pa naj priznajo kot gonila kulturnih sprememb in vlagajo vanje glede na njihov potencial za spodbujanje neprekinjenega sodelovanja deklet v znanosti v šolah; predlaga, da bi se morala ta prizadevanja okrepiti z oblikovanjem skupnih smernic za države članice, da bi izboljšali znanje in spretnosti tistih, ki so začeli srednješolsko izobraževanje; poziva k učinkoviti uporabi sredstev, programov in strategij EU, vključno s programom Erasmus+, Evropskim socialnim skladom plus (ESS+) in programom za digitalno Evropo, da bi dekleta dejavno spodbudili k študiju na področju IKT in naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter zagotovili učinkovito podporo za vseživljenjsko učenje in usposabljanje s sektorjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva, naj se enakost spolov ustrezno vključi v prihodnjo strategijo in politike EU za mlade;

9. poudarja, da mora imeti visokokakovostno, vključujoče in nediskriminatorno digitalno izobraževanje pomembno vlogo pri povečanju udeležbe deklet in žensk na področjih IKT in naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter odpravljanju digitalnega razkoraka med spoloma; poudarja, da mora digitalno izobraževanje poskrbeti za boljšo digitalno vključenost in digitalno pismenost ter zagotoviti enako udeležbo deklet in žensk v digitalni dobi; poudarja, kako pomembno je zagotoviti vključevanje vidika spola v izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike na vseh ravneh, vključno z zunajšolskim, priložnostnim in neformalnim izobraževanjem, in sicer tudi za pedagoško osebje; zato poziva k specifičnim strategijam, ki bodo primerne starosti; spodbuja države članice, naj spodbujajo izobraževanje na področju računalništva v nacionalnih učnih načrtih, in poziva izobraževalne ustanove, naj vključijo predmete robotike, kodiranja, IKT in programiranja v zgodnejši fazi predšolskega in osnovnošolskega izobraževanja, da bi dekleta in učenke spodbudili k udeležbi pri pouku matematike, kodiranja, IKT in naravoslovnih predmetov v šoli;
10. se zaveda vloge šol in učiteljev pri odpravljanju razlik med spoloma v izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter poudarja vlogo izobraževanja pri spodbujanju prisotnosti deklet na tečajih, povezanih s področjem naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ter pri določanju meril za

¹ Evropska komisija, *She Figures 2018* (Poročilo o ženskah za leto 2018).

² *International Computer and Information Literacy Study (ICILS) 2018* (Mednarodna študija računalniške in informacijske pismenosti (ICILS) 2018).

spremljanje zaposlovanja in zadržanja žensk; poziva države članice, naj vlagajo v razvoj znanj in spretnosti osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, da bi jim pomagali razumeti in obravnavati nezavedne predstave pri njihovih učnih praksah in ocenah ter enako vključevati vse učence; poudarja, da morajo države članice v gibanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike vključiti celoten učiteljski kader in učitelje vključiti kot nosilce sprememb; predlaga, naj izobraževalne ustanove pripravijo načrte za enakost, da bi spodbujali uravnoteženo zastopanost spolov med učitelji; poziva k izboljšanju učnih načrtov in učnega gradiva na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, da bi se bolj spodbujala enaka udeležba na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva k boljšemu poklicnemu usmerjanju ter k novim in ustvarjalnim načinom, s katerimi bi študentke spodbudili k razmisleku o poklicni poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; v zvezi s tem poudarja, da je treba okrepiti zmogljivosti učiteljev in poklicnih svetovalcev, da bi dekleta, ki se zanimajo za naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo in matematiko, spodbudili k tej poklicni poti, saj večja ozaveščenost o stereotipih in razlikah med spoloma na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike predavateljem in poklicnim svetovalcem omogoča, da razumejo ovire, s katerimi se srečujejo njihovi študenti, zagotovijo enako udeležbo pri urah naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter spodbujajo študentke za poklicno pot na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;

11. poudarja, da pri vsebinah na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike v šolah, na univerzah in na delovnih mestih prevladujejo moški učitelji in drugo moško osebje, zaradi česar ni vzornic možnosti za usmerjanje in mentorstvo pa so omejene; spodbuja vključevanje vidika spola v osnovnošolsko, srednješolsko in terciarno izobraževanje z izobraževalno vsebino, ki upošteva različnost spolov, usposabljanjem učiteljem in učnimi načrti ter poziva odbore in institucije, ki sodelujejo pri zaposlovanju, naj spodbujajo uravnoteženo zastopanost spolov, da bi se izognili „učinku izobčenja“; poudarja, da so potrebne naložbe v izobraževanje in usposabljanje z zaposlovanjem in izbirnimi postopki, ki upoštevajo različnost spolov, v vseh sektorjih izobraževanja, zlasti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter v novih digitalnih sektorjih, kjer so ženske premalo zastopane; poziva Komisijo in države članice, naj poiščejo privlačnejše in bolj ustvarjalne načine za predstavitev vzornic z uspešno poklicno potjo na področju IKT in področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, da bi okrepili samozavest deklet pri digitalnih znanjih in spretnostih ter jih spodbudili k študiju na področjih IKT in naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;
12. poudarja, da je treba obravnavati finančno izobraževanje, vključno s simulacijami finančnih praks, in njegovo povezavo z razliko v pokojninah med spoloma; poudarja, da bo izobraževanje mlajših žensk o stvareh, kot je razlika v plačilu med spoloma, utrla pot prihodnosti, ki bo polna žensk, samozavestnih na področju financ;
13. ugotavlja, da bi moralo vsako dekle imeti možnost izkoristiti boljši dostop do vrhunskih digitalnih učnih rešitev ter imeti orodja in biti deležno spodbud za interakcijo z digitalnimi tehnologijami kot uporabnica in ustvarjalka; poziva države članice, naj upoštevajo stalne pomisleke glede tveganja nadaljnega širjenja covid-19 in naj obravnavajo pomanjkanje opreme IKT in nezmožnost povezljivosti za ranljive študente iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij, kot so dekleta na podeželskih ali težko dostopnih območjih, ter razvijejo orodja za zagotavljanje polnega dostopa do

digitalnega izobraževanja in njegovega nemotenega delovanja; poudarja, da so potrebni posebni programi financiranja za šole na podeželju, ki vse pogosteje ostanejo brez finančnih sredstev za napredne tehnologije, ki jih številna mestna šolska okrožja jemljejo kot samoumevne; poleg tega poziva k večji podpori predavateljem v podeželskih šolskih sistemih, da bi jim pomagali pri izvajanju učnih načrtov na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike s posebnim poudarkom na usposabljanju, orodjih in infrastrukturi;

14. poudarja pomen razvoja mrež za strokovnjakinje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike za obsežne komunikacijske kampanje, ki bi pomagale spremeniti dojemanje žensk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike in te povezati z dekleti prek poklicne podpore, usposabljanja za pridobivanje znanj in spretnosti in mreženja; izreka pohvalo različnim izobraževalnim pobudam, namenjenim podpori deklet in spodbujanju žensk v digitalnem gospodarstvu, vključno z uporabo viralnih zgodb v družbenih medijih, poklicnimi mrežami, ki jih organizirajo ženske, za ženske in pobudami tehnoloških podjetij; poziva Komisijo in države članice, naj na vseh ravneh izobraževanja vzpostavijo mentorske programe z vzornicami na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva Komisijo, naj pri uvajanju pripravništev za digitalne priložnosti sprejme ciljno usmerjen pristop glede na spol, da bi se mladim ženskam iz različnih okolij omogočilo, da pridobijo praktične digitalne izkušnje ter izkušnje iz IKT in naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike na področjih, za katera obstaja povpraševanje na trgu dela, ter močno spodbuja promocijo pripravništev v podjetjih s področij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike v času izobraževanja; spodbuja države članice, naj oblikujejo pobude za podporo prehodu deklet iz šolanja v zaposlitev, kot so poklicno usmerjanje v šoli, vajeništvo in programi za pridobivanje delovnih izkušenj, da bi podprli prihodnje želje deklet in ustvarili poti za njihov prehod v delovno silo na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;
15. ugotavlja, da je Svet v sklepih iz maja 2015 o načrtu za evropski raziskovalni prostor za obdobje 2015–2020 Komisijo in države članice neuspešno pozval, naj začnejo nacionalno zakonodajo o enakosti prenašati v učinkovite ukrepe, da bi se borili proti neravnovesjem med spoloma v raziskovalnih institucijah in organih odločanja ter vidik spola bolje vključili v raziskovalne in razvojne politike, programe in projekte; priznava cilj Komisije, da z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologijo spodbudi udeležbo žensk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter podpre koalicijo EU za naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo in matematiko pri razvoju visokošolskih učnih načrtov, ki bi ženske privabljali k inženirstvu in IKT; obžaluje dejstvo, da imajo ženske še vedno neenak dostop do raziskovalnih položajev, financiranja in objavljanja in da na področju znanosti in v akademskem okolju kljub veljavnim pravnim določbam glede enakega obravnavanja in nediskriminacije na trgu dela v EU in državah članicah, tudi o enakem plačilu, plačne razlike med spoloma še niso urejene;
16. poudarja številne primere spolnega nadlegovanja, ki so jih med visokošolskim izobraževanjem utrpeli študentke na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ter poziva države članice in izobraževalne ustanove, naj uvedejo politiko ničelne strpnosti do spolnega nadlegovanja, se dogovorijo o strogih kodeksih ravnanja in protokolih, ustvarijo varne in zasebne kanale za prijavo za ženske in dekleta ter o vseh primerih spolnega nadlegovanja obvestijo pristojne organe; poziva Komisijo, države članice in izobraževalne ustanove, naj sprejmejo preventivne ukrepe in ustrezne

sankcije za storilce, ki izvajajo spolno nadlegovanje, da bi obravnavali spolno nadlegovanje v šolah in izobraževalnih ustanovah na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;

17. poudarja, da je treba izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter poklicne priložnosti, ki upoštevajo vidik spola, vključiti v nacionalne razvojne načrte in politike za izobraževalni sektor, IKT in znanost;

Poklicne poti

18. obžaluje, da se ženske na poklicni poti soočajo z nesorazmerno več ovirami kot moški, in sicer zaradi neustreznega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter bolj pogoste neplačane nege v večini gospodinjstev; ugotavlja, da je pandemija covid-19 še poslabšala položaj žensk, ki so morale usklajevati nadure pri delu na daljavo, skrb za otroke in neplačano nego; obžaluje še posebej negativen vpliv kulture „neprekinjene povezanosti“ na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja delavcev z obveznostmi oskrbe, ti delavci pa so običajno ženske; poziva javne in zasebne institucije, naj zagotovijo, da se bodo pri delu na daljavo upoštevale ovire pri ohranjanju boljše usklajenega poklicnega in zasebnega življenja ter spoštovala pravica do odklopa, in sprejmejo družinam prijazne politike; poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotavljanje politike ničelne tolerance do spolnega nadlegovanja, boljšega porodniškega dopusta, bistveno več in daljšega očetovskega dopusta ter plačanega in neprenosljivega starševskega dopusta, ki bo ženskam in moškim omogočil, da vzamejo dopust za nego svojih otrok, ter naj se borijo proti normi, v skladu s katero je ženska tista, ki prekine poklicno pot, da bi premostili veliko oviro za napredovanje žensk na poklicni poti ter zagotovili prilagodljiv delovni čas, varstvo otrok na kraju dela in delo na daljavo; poziva države članice, naj v celoti prenesejo in izvajajo direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja¹, Komisijo pa poziva, naj jo učinkovito spremlja; poziva Komisijo in države članice, naj dodobra ocenijo vzroke in dejavnike, ki vodijo k visokemu osipu žensk s poklicnih poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, po potrebi oblikujejo priporočila za delovanje, ki bi to preprečilo, ter zasnujejo mehanizme in programe za vključevanje žensk in deklet v pobude za izobraževanje, usposabljanje in zaposlovanje in v ta namen sprejmejo ustrezne politike in ukrepe; poudarja, da se zaradi covid-19 odpira novo poglavje v svetu dela, izobraževanja, upravljanja in vsakdanjega življenja, ter je poudaril poseben pomen digitalne pismenosti ter spretnosti in znanj ter potrebo po novih pogojih za delo na daljavo, kjer se je med pandemijo in zaprtji zaradi nje pokazal velik razkorak med spoloma; poudarja, da je nujno treba spodbujati uravnoteženo zastopanost spolov v digitalnem sektorju glede na to, kako ljudje in podjetja uporabljajo IKT in druge digitalne tehnologije za delo in komunikacijo v novi digitalni družbi;
19. meni, da je izjemno pomembno imeti več vzornic in povečati število žensk na vodstvenih položajih v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poudarja, da padajoči odstotek žensk na višjih položajih negativno vpliva na zaposlovanje žensk, kar dodatno zmanjšuje možnost, da bi bile ženske imenovane na višje položaje; obžaluje, da so ženske premalo zastopane na vodstvenih položajih na delovnih mestih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, in

¹ Direktiva (EU) 2019/1158 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU (UL L 188, 12.7.2019, str. 79).

poudarja, da je nujno treba spodbujati enakost spolov na vseh ravneh odločanja v podjetništvu in upravljanju; poudarja, da raznolikost spolov v upravnih odborih in na položajih odločanja izboljša uspešnost podjetij zaradi širšega spektra znanja, odnosov in izkušenj; obžaluje, da je v hierarhiji univerz in šol v Evropi prisotna horizontalna in vertikalna spolna segregacija; opozarja, da so ženske še posebej slabo zastopane na najvišjih akademskih položajih in položajih odločanja v akademskih ustanovah in na univerzah, kar kaže na obstoj steklenega stropa – nevidnih ovir zaradi predsodkov, ki ženskam preprečujejo, da bi zasedale odgovorne položaje; poziva Svet in države članice, naj sprejmejo predlagano direktivo o zastopanosti žensk v upravnih odborih in določijo cilje za uravnoteženo zastopanost spolov v organih odločanja;

20. obžaluje, da razlika v plačilu med spoloma ostaja dejstvo in je še izrazitejša v sektorjih, v katerih prevladujejo moški, kot so IKT in tehnološka podjetja¹; poziva vse akterje, naj izvajajo preglednost plačil; poziva Svet, naj odpravi blokado predlagane direktive o izvajanju načela enake obravnave oseb ne glede na veroizpoved ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, katere cilj je razširiti zaščito pred diskriminacijo s pomočjo horizontalnega pristopa;
21. poziva vse ustrezne deležnike, naj obravnavajo diskriminacijo pri svojih praksah zaposlovanja in uvedejo kvote za spodbujanje vključevanja žensk, zlasti žensk iz različnih rasnih in etničnih okolij, invalidk in oseb LGBTI+;
22. spodbuja vzpostavitev vključujočega dialoga z ustreznimi deležniki, kot so zasebna podjetja, nevladne organizacije, strokovna združenja in instituti, državne institucije, regionalni in lokalni organi, oblikovalci politik in predstavniki civilne družbe, da se uskladijo in obravnavajo manjkajoče povezave za spodbujanje žensk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poudarja, da bi bilo treba glede na izjemen pomen boja proti kulturnim in socialnim stereotipom v zvezi s sposobnostmi in vlogami žensk v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike sprejeti ciljno usmerjene ukrepe za spodbujanje enakosti spolov, kot so zakonodaja o vključevanju vidika spola ali politike, na primer finančne spodbude ali drugi ukrepi, da bi povečali udeležbo deklet v izobraževanju in na poklicnih poteh na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva, naj se zagotovijo spodbude za podjetja, ki podpirajo vzornice, programe mentorstva in poklicne poti, ter se poveča prepoznavnost žensk; priznava bistveno vlogo nekaterih izvršnih direktorjev in višjih vodstvenih delavcev pri odpravljanju digitalnega razkoraka med spoloma z razvojem podjetniških politik, katerih cilj je boj proti digitalnim stereotipom v zvezi s spolom, spodbujanje vzornikov, motiviranje žensk za raziskovanje študij na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, spodbujanje prekvalificiranja ali strokovnega izpopolnjevanja žensk, spodbujanje mentorskih shem in izboljšanje podobe delovnih mest na področju IKT; poziva Komisijo in države članice, naj še naprej sodelujejo z vsemi poslovnimi partnerji na področjih IKT ter digitalnega, telekomunikacijskega, medijskega, avdiovizualnega in tehnološkega sektorja, da bi spodbujali vključujočo delovno kulturo in okolje, ki bosta uravnotežena glede na spol, vključno z uvedbo ukrepov, kot so kampanje ozaveščanja za spodbujanje enakosti

¹ Lambrecht, A. in Tucker, C. E., *Algorithmic bias? An empirical study into apparent gender-based discrimination in the display of STEM career ads* (Algoritemska pristranskost? Empirična študija o očitni diskriminaciji na podlagi spola v prikazu kariernih oglasov na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike), *Management Science*, letnik 65, št. 7, 2019, str. 2970.

spolov v zasebnih sektorjih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter javno-zasebnih partnerstvih za olajšanje dostopa do trga dela na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike za študente, ki so nedavno diplomirali, s spodbujanjem programov vajeništva in pripravništva za dekleta in mlade ženske, da se okrepi njihov prehod na trg dela s spodbudami, kot so mentorstva ter štipendije za prikrajšana dekleta, in javno-zasebnimi partnerstvi med izobraževalnimi sistemi, vladami in podjetji, ki delajo na področju novih tehnologij, kot so 3D tehnologije, umetna inteligenca, nanotehnologija, robotika in genska terapija, ter s tem namenom delijo informacije in dobre prakse v državah članicah;

23. poudarja povezavo med razkorakom med spoloma in razliko v pokojninah; zato poziva države članice, naj to obravnavajo in zmanjšajo ter sprejmejo nadaljnje ukrepe za zagotovitev ustreznega dostopa žensk do izobraževanja ter njihovih možnosti za ekonomsko neodvisnost in priložnosti za poklicno napredovanje;

Digitalni sektor

24. obžaluje, da razlike med spoloma obstajajo na vseh področjih digitalne tehnologije, vendar je še posebej zaskrbljen zaradi razkoraka med spoloma v inovativnih tehnologijah, kot sta področji umetne inteligence in kibernetike varnosti, kjer povprečna svetovna prisotnost žensk znaša 12 % oziroma 20 %¹; predlaga, da se več pozornosti in podpore nameni redko poseljenim in zlasti podeželskim območjem, kjer se te razmere slabšajo;
25. poudarja, da je kakovost uporabljenih podatkovnih nizov bistvena za učinkovitost tehnologij umetne inteligence, da umetna inteligenca ne sme krepiti neenakosti med spoloma in spolnih stereotipov s preoblikovanjem pristranskosti in predsodkov iz analognega v digitalno področje na podlagi algoritmov ter da lahko umetna inteligenca znatno prispeva k spodbujanju enakosti spolov, če se razvije ustrezen pravni okvir ter se odpravijo zavedni in nezavedni predsodki; poudarja, da je ena od najbolj kritičnih pomanjkljivosti umetne inteligence povezana z nekaterimi vrstami predsodkov, kot so predsodki na podlagi spola, starosti, invalidnosti, veroizpovedi, rasnega ali etničnega porekla, socialnega ozadja ali spolne usmerjenosti, ki so posledica pristranskosti ljudi; ugotavlja, da nove tehnologije marginalizirajo ženske s presečno diskriminacijo, na primer temnopolte ženske zaradi napak v tehnologiji prepoznavanja obrazov; poudarja, da so potrebne raznolike skupine razvijalcev in inženirjev, ki bodo sodelovali s ključnimi družbenimi akterji, da ne bi spolne in kulturne pristranskosti nenamerno vključili v algoritme, sisteme in aplikacije umetne inteligence; podpira pripravo izobraževalnih učnih načrtov in dejavnosti ozaveščanja javnosti glede družbenih, pravnih in etičnih posledic umetne inteligence; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo vse možne ukrepe, da bi preprečili takšno pristranskost in zagotovili popolno varstvo temeljnih pravic; poudarja, da je treba pred uvedbo tehnologije umetne inteligence v sektorjih z visokim tveganjem, zlasti na področju zdravja, razviti

¹ Sax, L. J., Kanny, M. A., Jacobs, J. A. in drugi, *Understanding the Changing Dynamics of the Gender Gap in Undergraduate Engineering Majors: 1971-2011* (Razumevanje spreminjajoče se dinamike razlik med spoloma pri dodiplomskih študentih inženirstva: 1971–2011), *Research in Higher Education*, letnik 57, št. 5, 2016; Shade, L. R., *Missing in action: Gender in Canada's digital economy agenda* (Pogrešani: spol v kanadski agendi digitalnega gospodarstva), *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, letnik 39, št. 4, 2014, str. 887–896.

infrastrukturo za človeški nadzor in da je treba vključiti strokovnjake za enakost spolov;

26. se zaveda, da je lahko umetna inteligenca, če ne vključuje nezavednih predsodkov, učinkovito orodje za premagovanje neenakosti in stereotipov med spoloma z razvojem nepristranskih algoritmov z vgrajeno etičnostjo, ki prispeva k splošni pravičnosti in blaginji; izpostavlja, kako pomemben je skupni evropski pristop k etičnim vidikom umetne inteligence; poleg tega poudarja, da morata politika in zakonodaja EU na področju umetne inteligence spoštovati evropske vrednote, pogodbe in zakonodajo EU ter načela evropskega stebra socialnih pravic;
27. poziva, naj bosta umetna inteligenca in avtomatizacija socialno odgovorni in zasnovani tako, da nam bosta omogočali premagovanje neenakosti, vključno z diskriminacijo na podlagi spola, in obravnavanje izzivov, s katerimi se soočajo ženske, kot so neplačano negovalno delo, razlike v plačilu med spoloma, kibernetško ustrahovanje, nasilje na podlagi spola in spolno nadlegovanje, trgovina z ljudmi, kršitve spolnih in reproduktivnih pravic ter premajhna zastopanost na vodstvenih položajih; poziva, naj umetna inteligenca in avtomatizacija prispevata h krepitvi zdravja in gospodarske blaginje žensk, enakim možnostim, pravicam delavcev in socialnim pravicam, kakovostnemu izobraževanju, zaščiti otrok, kulturni in jezikovni raznolikosti, enakosti spolov, digitalni pismenosti, inovativnosti in ustvarjalnosti, vključno z dostopom do financiranja, visokošolskega izobraževanja in priložnosti za prožno delo; poziva Komisijo, naj pristojnim organom držav članic pomaga, da bodo posebno pozornost namenili novim oblikam nasilja na podlagi spola, kot sta kibernetško nadlegovanje in kibernetško zalezovanje¹, ter izvajali tekoče ocene in učinkoviteje obravnavali te težave;

Podjetništvo in dostop do financiranja

28. obžaluje, da so ženske premalo zastopane v zagonskih podjetjih, ki temeljijo na inovacijah, ter opozarja na pristranskost glede na spol in sistemske pomanjkljivosti, ki obstajajo v socialnih strukturah, zlasti tiste v stičišču področij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike in podjetništva; meni, da je izjemno pomembno imeti več vzornic in povečati število žensk na vodstvenih položajih v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo politike, ki bodo podpirale in sprostile podjetniški potencial žensk, ki so še vedno neizkoriščen vir gospodarske rasti, inovacij in ustvarjanja delovnih mest, naj zagotovijo več in boljše informacije o podjetništvu kot privlačni poklicni možnosti, zlasti za mlade ženske v šoli, ter izvajajo javne politike, ki spodbujajo podjetništvo žensk; meni, da je okrevanje po pandemiji covid-19 velika priložnost za napredek podjetnic, da bi jim omogočili obnovo naših gospodarstev in družb; poudarja, da bo resnično okrevanje po pandemiji covid-19 uspešno le, če bomo dosegli bolj zeleno, pravičnejšo in z vidika spolov bolj enakopravno Evropo in če bo zagotovljeno ustrezno vključevanje vidika spola v sklade EU za okrevanje, hkrati pa bo zagotovljeno, da bodo ženske v celoti izkoristile ugodnosti v smislu zaposlovanja in podjetništva v sektorjih, v katerih so bile in so še vedno znatno premalo zastopane, vključno z digitalno tehnologijo, umetno inteligenco, IKT in naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko;
29. meni, da je premajhna zastopanost žensk, odgovornih za naložbene odločitve v družbah tveganega kapitala, pomemben vzrok za trajno vrzel v financiranju zagonskih in drugih

¹ Agencija EU za temeljne pravice, *Violence against women: an EU-wide survey* (Nasilje nad ženskami: vseevropska raziskava), 2014, str. 87.

podjetij, ki jih vodijo ženske;

30. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo možnosti financiranja s posojili in lastniškim financiranjem za ustanoviteljice zagonskih podjetij in inovatorke iz skladov in programov EU, naj ženskam olajšajo dostop do obstoječih skladov, ustvarijo namenske sklade ter iščejo nove in inovativne načine, da ženske finančno podpirajo in jim pomagajo pri premagovanju ovir, s katerimi se srečujejo; poziva, naj se v zvezi z dostopom do mikrofinanciranja vključi tudi Evropska investicijska banka; priznava potrebo po kampanjah ozaveščanja in obveščanja o možnostih financiranja EU za zagotavljanje prilagojene podpore lastnicam podjetij in podjetnicam; poziva, naj se evropska mreže poslovnih angelov in evropska mreža mentorjev za podjetnice še naprej širita, tudi s spodbujanjem srečanj inovatork, tehnoloških strokovnjakinj in vlagateljic, da bi spodbudili in povečali inovacije in financiranje za podjetja, ki jih vodijo ženske;
31. pozdravlja pobudo Komisije o uvedbi nagrade EU za inovatorke, ki se vsako leto podeli evropskim ženskam, ki so ustanovile uspešno podjetje in na trg uvedle inovacijo; poziva Komisijo in države članice, naj poiščejo dodatne načine za spodbujanje večjega števila žensk k ustanavljanju lastnih podjetij in počastijo navdihujoče ženske na področju inovacij;
32. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo izjavo o zavezah glede ženske na digitalnem področju, sprejeto aprila 2019, in pripravijo konkretne ukrepe za spodbujanje enakosti spolov v sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, vključno z uvedbo evropskega dneva deklet na področjih IKT in naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva Komisijo, naj spremlja prizadevanja in ukrepe držav članic in o njih poroča ter zagotovi izmenjavo informacij in dobrih praks;
 - o
 - o o
33. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.